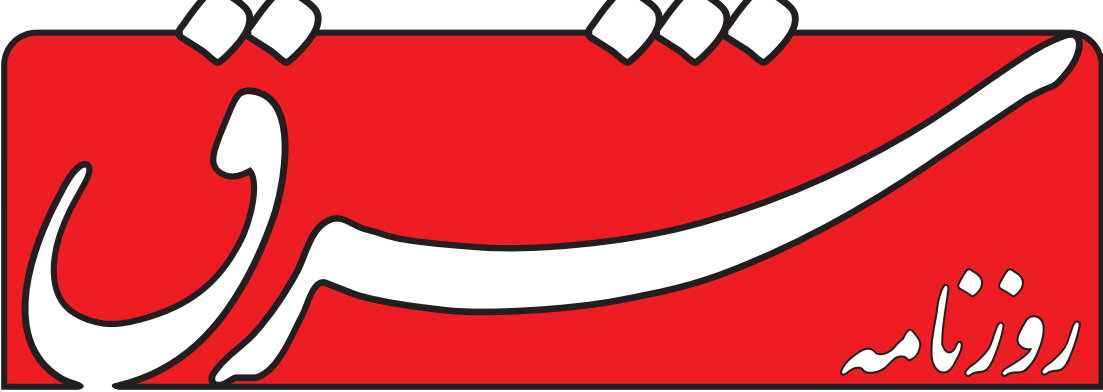

صباح زنگنه، تحلیلگر ارشد مسائل خاورمیانه در گفت‌وگو با «شرق»:

قدس نوعی خوانش هویتی دینی از ماه مبارک رمضان است

با درنظرگرفتن جامعیت و تداوم این عملیات‌ها و تشدید تقابل فلسطینیان در کل خاک سرزمین‌های اشغالی این سؤال طرح می‌شود که آیا انتفاضه جدید فلسطین در راه است؟

صفحه ۲

پنجشنبه ۸ اردیبهشت ۱۴۰۱ • ۲۶ رمضان ۱۴۴۳ • ۲۸ آوریل ۲۰۲۲ • سال نوزدهم • شماره ۴۲۶۸ • ۴ صفحه

در ویژه‌نامه امروز می‌خوانید:
قدس، نخستین قبله مسلمانان جهان در نگاه بنیان‌گذار انقلاب، روز قدس در کلام رهبر انقلاب، بررسی سایه سنگین جنگ قدرت و گسل سیاسی از بنت تا نتانیاو درگفت‌وگو با محسن فائزی

سرمقاله

حمایت از فلسطین، آرمانی دینی و حقوق بشری است

محمودصادقی

دبیرکل انجمن اسلامی مدرسین

روز قدس دیگری در راه است و طبق آرمان‌های انقلاب تا مظلومی هست، دست از حمایت آن برنمی‌داریم. حمایت از مردم فلسطین علاوه بر اینکه یک آرمان اسلامی است، در عین حال یک آرمان انسانی و حقوق بشری هم است. یعنی از منظر آموزه‌های دینی و اسلامی، مبارزه با اشغالگری و تجاوز توصیه شده است، به نحوی که هر مظلومی در هرجای دنیا اگر فریاد کمک سر دهد و کسی حمایت نکند، مسلمان نیست. در این باره پیامبر فرمودند: «اگر کسی صدای کمک مسلمانی را بشنود و او را یاری نکند، از ما نیست». بنابراین از منظر اسلامی و دینی ما به حمایت از مظلوم تأکید شده است. از منظر حقوق بشری هم تکوین و شکل‌گیری رژیم صهیونیستی مغایر با مبانی حقوق بشری است و سلب حق مالکیت و حق تعیین سرنوشت از مردم فلسطین است. نکته دیگر اینکه قدس طی ادوار مختلف یک مامن برای همه ادیان بوده و برای همه ادیان محترم بوده است. البته ما صهیونیسم را برخلاف آنچه در جهان عرب مطرح است، جدای از یهودیت می‌دانیم و از منظر انقلاب اسلامی میان این دو تفکیک قائلیم. در اسلام هم بر زندگی مسالمت‌آمیز ادیان سه‌گانه تأکید شده است.

حدوداً نزدیک به یک قرن است که اسرائیل عامل بی‌ثباتی در منطقه شده است و بسیاری از مردم فلسطین را آواره و خانه آنها را غصب کرده است؛ بنابراین از همان دوران قبل از پیروزی انقلاب یعنی دهه ۳۰ به بعد، حمایت از مردم فلسطین از آرمان‌های مبارزان بوده است و جمهوری اسلامی هم این آرمان را فراموش نکرد. بعد از آن امام خمینی به عنوان بنیان‌گذار انقلاب جمعه آخر ماه رمضان را به عنوان روز قدس تعیین کردند که مورد حمایت بسیاری از کشورهای مسلمان قرار گرفت. این روز روزی است که همه مسلمانان سراسر دنیا فریاد حمایت از مردم مظلوم فلسطین را سر می‌دهند و فریاد مبارزه با اسرائیل را بلند می‌کنند.

نکته جالب اینجاست که همه گروه‌های سیاسی در ایران با وجود اختلاف‌نظرهای گوناگون برای حمایت از مردم فلسطین اتفاق نظر دارند و به‌منظور همبستگی، همه جناح‌های سیاسی ایران در این راهپیمایی شرکت می‌کنند. البته این حمایت مختص به ما نیست و به عنوان یک آرمان در بین ملت‌های جهان زنده است؛ اما در میان دولت‌ها مماشات می‌شود. گرایش‌های سازشکارانه در جهان عرب و جهان اسلام در بین دولت‌ها وجود دارد. برخی گرایشات سازش‌کارانه به نحوی است که دولت خودمختار فلسطین که به صورت نیم‌بند تشکیل شده، باید حمایت شود اما این‌طور نیست. دولت‌ها تأکید دارند باید تنش در بین دنیای عرب و اسرائیل کاهش پیدا کند و برخی هم به‌سوی عادی‌سازی این رابطه متمرکز شده‌اند. نباید فراموش کرد که این سازش‌کاری و مماشات و عادی‌سازی رابطه با اسرائیل قیح زیادی خصوصاً در بین ملت‌ها دارد؛ اما شرایطی که در منطقه وجود دارد، حرکتی که خود رژیم اسرائیل دارد، برخی بهانه‌هایی که مهم‌ترین آن تفرقه بین کشورهای منطقه است و همچنین سواستفاده‌هایی از وضعیت سیاست منطقه‌ای ایران، باعث شده مستمسکی برای ایران‌هراسی به دستشان بدهد. آنها با دمیدن بر آتش ایران‌هراسی، برخی رژیم‌های منطقه را وادار به مشارکت در پروژه سازش و رابطه با اسرائیل کرده‌اند؛ بنابراین برخلاف ظاهر که ادعا می‌شود ایجاد رابطه اسرائیل با کشورهای عربی منطقه در جهت جنگ‌زدایی و ایجاد صلح در منطقه است، به تشدید تفرقه و تنش در بین کشورهای منطقه بینجامد. ضمن اینکه این بی‌ثباتی امنیتی برای خود اسرائیل هم در داخل و خارج وجود دارد. به این نحو که اسرائیل یک تنش دائمی با بخش‌های فلسطین‌نشین دارد و شعله مبارزه با چندین انتفاضه و جنبش و قیام خود را زنده نگه داشته است. در بین مردم فلسطین و اکثریت آنها آتش مبارزه داغ است و حملات شهادت‌طلبانه یا به اشکال مختلف به صورت قیام‌ها صورت می‌گیرد. از طرفی از درون رژیم اشغالی هم حرکتاتی برای ضربه‌زدن به منافع دولت فلسطین انجام می‌شود که اخیراً تشدید هم شده است. در خارج و در جهان اسلام هم اگرچه سازش‌کاری بین دولت‌ها وجود دارد، اما از سوی ملت‌ها گرایش با اسرائیل و حمایت از مردم فلسطین همواره داغ بوده است. به‌ویژه در روزهای اخیر درگیری در داخل مناطق اشغالی بیشتر شده است و در ماه رمضان به دلیل تجمع بیشتر مسلمانان در بیت‌المقدس و محدودیت‌هایی که پلیس اسرائیل ایجاد می‌کند، این درگیری‌ها تشدید می‌شوند. به هر حال نقشه کابینه‌های اسرائیل چه چپ‌گرا و چه راست‌گرا این است که از طریق شهرک‌سازی قلمروی نفوذشان را توسعه دهند، اما مردم فلسطین در سال‌ها و ماه‌های اخیر مبارزانشان را تشدید کرده‌اند و بیش از هر وقت دیگر نیازمند حمایت هستند.

«شرق» درگفت‌وگو با محسن پاک‌آیین سفیر سابق ایران بررسی کرد

رژیم صهیونیستی و بحران فراگیر

شرق: نفتالی بنت، نخست‌وزیر اسرائیل، این روزها در حالی به دنبال انجام رایزنی و تعامل با دیگر اعضای کنست برای جلوگیری از استعفای بیشتر و فروپاشی ائتلاف کابینه خود است که بحران‌های امنیتی و همچنین اعتراضات گسترده در کل سرزمین‌های اشغالی در کنار فشار جریان‌های مقاومت فلسطینی به‌خصوص از سوی نوار غزه...

صفحه ۳

قلب تپنده قدس

پرونده «شرق» برای روزی که در جهان اسلام می‌درخشد

پنج هزار سال پیش بود که جمعی از کنعانیان جزیره‌العرب به سرزمین فلسطین هجرت و در آنجا شهری بنا کردند با نام «ییوس» که بعدها به نام «اورسالم» یعنی صلح و دوستی تغییر نام یافت. اورسالم همان اورشلیم در زبان عبری است که امروز «شهر قدس» نامیده می‌شود. پس از فتح مسالمت‌آمیز اورشلیم به دست مسلمانان، نام آن به بیت‌المقدس تغییر یافت. از آن پس از سال ۱۵ه‌.ق تا سال ۱۳۳۷ق، مطابق ۱۹۱۷م، جز در مدت یک قرن، همواره بیت‌المقدس جزء سرزمین‌های مسلمین بوده و این پیشینه تاریخی به ما می‌گوید تا ابد جزئی جدانشدنی از پیکره جهان اسلام باقی خواهد ماند.

این شهر ناملایمات بسیاری در طول تاریخ بر خود دیده و تاکنون ۱۷ بار مورد حمله قرار گرفته، در میان خون و آتش محاصره و بارها صدمه دیده و مجدداً ساخته شده است. قدس برای ۱۵ قرن در اختیار ییوسیان یا همان کنعانیان، چهار قرن در سلطه بنی‌اسرائیل، چند قرن در سلطه ایرانیان، دو قرن در اختیار یونانیان و چهار قرن تحت سلطه رومیان بوده است. در این بین، بنی‌اسرائیل فقط چهار قرن بر بیت‌المقدس تسلط داشته‌اند و عهدنامه مسلمین نشان می‌دهد یهودیان در آن دوران به‌عنوان اتباع و ساکنان رسمی اورشلیم شناخته نمی‌شدند و از آنان نامی به میان نیامده بود. هرچند سال‌هاست سرزمین‌های اشغالی در سیطره رژیم صهیونیستی قرار گرفته و آنها ادعای مالکیت بر اراضی اشغالی را دارند، اما همچنان فریاد مبارزه و استکبارستیزی در بیت‌المقدس به گوش می‌رسد و انتفاضه و مبارزه با ظلم و بیباد اسرائیلی‌ها تا پیروزی نهایی خاموش نخواهد شد.

به شکل راهپیمایی یا تجمع مردمی در بیش از ۹۰ کشور جهان با حضور مردم مسلمان و آزادگان دیگر ادیان الهی در حمایت از قدس شریف و فلسطین مظلوم و محکومیت رژیم ددمنش صهیونیستی برگزار می‌شود. وی تصریح کرد: ۴۲۰ ساعت برنامه تولیدی در قالب ۹۴۸ برنامه از رادیو و تلویزیون‌های اسلامی پخش خواهد شد. همچنین ۴۵۰ مقاله به زبان‌های

عربی و نمایشگاه ۱۰۷ پوستر با زبان عربی نیز در سایت‌های عرب‌زبان این رادیو و تلویزیون‌ها بارگذاری شده است. او گفت: کنکره قدس شریف نیز در روز پنجشنبه و با حضور دانشجویان و طلاب جوان و دیگر اقتشار مردمی در سالن اجتماعات لانه جاسوسی سابق شیطان بزرگ برگزار می‌شود. برگزاری نشست‌های روشنگری و جهاد تبیینی در بسیاری از مساجد کشور و پایگاه‌های بسیج و از جمله اجرای سرودهای پاتوقی در نقاط مختلف شهر تهران در هفته منتهی به روز قدس، بسیار ارزشمند بوده و آماده‌سازی مردمی برای حضور در راهپیمایی روز قدس خواهند بود. موسی‌پور گفت: امسال نیز راهپیمایان با در دست داشتن تصاویر چهار دیلמת ربهوده‌شده ایرانی از سوی صهیونیست‌ها، یاد و خاطره بیش از ۴۰ سال اسارت آنان را گرامی خواهند داشت. شعار اصلی راهپیمایان روز قدس امسال، همچون سال‌های گذشته، مرگ بر آمریکا، مرگ بر اسرائیل، مرگ بر آل‌سعود و خائنان منطقه و تداوم شعار آزادی فلسطین و قدس شریف خواهد بود. همچنین در پایان راهپیمایی امسال، قطع‌نامه یابانی راهپیمایی به تأیید ملت ایران خواهد رسید.

رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی اعلام کرد

برگزاری راهپیمایی روز قدس در ۹۰۰ شهر ایران و ۹۰ کشور جهان

نماینده ولی فقیه و رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی گفت: رژیم صهیونیستی امروز از نظر داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی در وضعیت خوبی به سر نمی‌برد. الان تل‌آویو باید خودش را به وقت آمریکا تنظیم کند و این هم به خاطر این است که آمریکا تصمیم به خروج از منطقه گرفت. حجت‌الاسلام محمدحسین موسی‌پور در نشست خبری خود ادامه داد: رژیم صهیونیستی با کشور روسیه روابط خوبی داشت، اما در ماجرای اوکراین این روابط به هم ریخت و روسیه رسماً به آنها اخطار داد و حتی آنها را به خاطر اشغالگری محکوم کرد که کم‌سابقه بود. وی گفت: این رژیم به لحاظ داخلی هم به‌شدت شکننده است؛ یک جمع نامتجانس در سرزمین غصب‌شده جمع شدند و گفته می‌شود تقابل بین احزاب چپ و راست در اسرائیل از اختلاف بین اعراب و یهود بیشتر است. سرمایه‌های اجتماعی به‌شدت در این رژیم کاهش یافته است و تحلیلگران خودشان می‌گویند اسرائیل مرگ خودش را امضا کرده است. خطر فراروی اسرائیل، مسئله هسته‌ای ایران و حزب‌الله نیست، بلکه مشکلات داخلی و فروپاشی از درون، خطر مهم برای این رژیم است.

مقاومت همراه خواهد بود. رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی گفت: پوشش یک سیسل آب تا محور رژیم صهیونیستی را در فضای مجازی خواهیم داشت که تا روز جمعه ادامه دارد. وی گفت: راهپیمایی هم‌زمان با تهران، در بیش از ۹۰۰ شهر کشور و با رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی و رنگ‌بندی استان‌ها از مساجد بزرگ و میادین اصلی به سمت میعادگاه‌های نماز جمعه تدارک دیده شده است. این مراسم حتی در بسیاری از روستاهایی که از برپایی نماز جمعه برخوردار نبوده‌اند نیز به شکل تجمع و محکومیت رژیم کودک‌کش صهیونیستی و در دفاع از مردم مظلوم فلسطین و قدس شریف برگزار خواهد شد. موسی‌پور افزود: امسال همچنین مراسم روز جهان قدس

راهپیمایی روز قدس، درباره سیاست‌ها و برنامه‌ها بحث شد.

محوری‌ترین برنامه، راهپیمایی روز قدس است که روز جمعه ساعت ۱۰ صبح از مسیرهای ۱۰گانه در تهران آغاز و به سمت دانشگاه تهران انجام می‌شود. همچنین در مسیر اقدامات و برنامه‌های فرهنگی نیز داریم. یکی از اعضای جبهه مقاومت و سردار سلامی سخنران‌های مراسم خواهند بود. موسی‌پور اظهار کرد: بیش از پنج هزار نفر تصویربردار و خبرنگار از رسانه‌های داخلی و خارجی این مراسم را پوشش می‌دهند.

وی گفت: همایش بزرگ «فلسطین مظلوم» در محل استادیوم ورزشی غزه با حضور مردم مظلوم غزه و به شکل تصویری با سخنرانی سیدحسین نصرالله، سردار قاتنی و دیگر رهبران

متن و حاشیه

روز قدس، روز هوشیاری و بیداری جهان اسلام است

عباس کلرو

مسئله فلسطین مسئله اول جمهوری اسلامی ایران و جهان اسلام است. به هر حال ملتی مظلوم واقع شده‌اند و باید دبیرکل سازمان ملل بر اساس منشور سازمان ملل حقشان را به آنها برگرداند و تحرک جدی دراین‌باره نشان دهد. اما متأسفانه هیچ تحرکی از سوی سازمان ملل برای رفع این مشکل ندیده‌ایم و به نظر می‌رسد آنها مسئله فلسطین را به فراموشی سپرده‌اند. شورای امنیت سازمان ملل روز سه‌شنبه جلسه‌ای دراین‌باره برگزار کرده است اما علماً مثل جلسات بی‌شمار دیگری بی‌خاصیت و بی‌نتیجه و بدون الزام قانونی بین‌المللی علیه رژیم صهیونیستی بوده است. اما این موضوع برای جمهوری اسلامی ایران و مردم کشورمان متفاوت است و حمایت از مردم فلسطین همیشه یک اصل انسانی اسلامی برای ماست. مصداق این امر هم به وفور وجود دارد و ما در طول تاریخ همیشه در کنار مظلوم ایستاده‌ایم و اگر در منطقه اقوام دیگری تحت فشار و ظلم بوده‌اند، مردم ایران از مظلوم حمایت کرده‌اند. امروزه هم مردم فلسطین

تحت ظلم و فشانزد و حقشان نادیده گرفته شده است و ما باید در کنار آنها بایستیم. موضوع ساده است و تحلیل ساده‌ای دارد. این حمایت، حمایت از مردمی است که حقشان نادیده گرفته شده و ملت و رژیم جعلی جای آنها را گرفته و سرزمینشان را غصب کرده است.

اخیرا هم شاهد مقوله‌ای تحت عنوان معامله قرن یا همان عادی‌سازی روابط برخی حکام عرب با رژیم جعلی اسرائیل در منطقه هستیم که از این بابت بسیار متأسفیم. البته این عادی‌سازی کشورهای و ملت‌های عربی با اسرائیل تلقی نمی‌شود؛ بلکه عادی‌سازی برخی حکام عرب است و بسیاری از کشورهای عربی موافق این عادی‌سازی روابط نیستند. کشورهای مغرب عربی، کشورهای منطقه خلیج فارس، سوریه و شامات هیچ‌گاه موافق عادی‌سازی رابطه با اسرائیل نیستند و همیشه بر آزادسازی قدس شریف و فلسطین تأکید دارند. اما متأسفانه در چارچوب طرح معامله قرن که یک طرح مشکوک بی‌هویت است که در دوره ترامپ، رئیس جمهور سابق آمریکا مطرح شد، هیچ حق سرزمینی و بازگشت برای آوارگان فلسطینی و حق آب و خاک برای فلسطینی‌ها قائل نیستند. درواقع طرحی بی‌هویت را مثل شکلاتی برای گول‌زدن یک ملت ارائه داده‌اند. به‌هرحال، برخی حکام عرب با این طرح دنبال عادی‌سازی روابط با اسرائیل در منطقه هستند اما اکثر کشورهای عربی از آن استقبال نکرده‌اند. همچنین اسرائیلی‌ها بزرگ جهان اسلام مثل پاکستان، مالزی و اندونزی هم شدیداً مخالف آن

هستند. جمهوری اسلامی ایران هم مخالفت خود را با عادی‌سازی این روابط با صدای بلند اعلام کرده است و معتقدیم این عادی‌سازی راه به جایی نمی‌برد و محکوم به شکست است؛ چراکه ملت فلسطین به شمول همه گروه‌های فلسطینی حتی جنبش فتح مخالف طرح عادی‌سازی روابط با اسرائیل و معامله قرن هستند و در مقابل آن ایستاده‌اند. تأکید دارم دفاع از مردم فلسطین یک مسئله اساسی و وظیفه انسانی و دینی است. امام خمینی روز قدس را به‌عنوان روز هوشیاری و بیداری در مقابل فلسطین اعلام کردند و آخرین روز ماه رمضان را روز قدس نامیدند. برای اینکه همه جهان اسلام به هوش باشند و این روز به فراموشی سپرده نشود. درست است که جمهوری اسلامی ایران طراح این نام‌گذاری است اما در همه دنیا در این روز برای دفاع از مردم فلسطین تظاهرات و راهپیمایی می‌کنند. حتی در قلب آمریکا در نیویورک هم در چنین روزی گروه‌های بشردوستانه و مدافعان حقوق بشر و مردم فلسطین از حقوق آنها پشتیبانی می‌کنند. از این‌رو به مردم فلسطین می‌گوییم ما برای دفاع از این مقوله اسلامی و انسانی و دینی هزینه زیادی داده ایم؛ اما معتقدیم به‌ وظیفه خود عمل کرده‌ایم. این خسارت تاریخی و نقش گفتمانی جمهوری اسلامی برای دفاع از مردم مظلوم فلسطین در تاریخ به یادگار خواهد ماند. مردم فلسطین یقیناً می‌دانند ما همیشه کنارشان بوده و هستیم و تا روزی که آنها به حق و حقوق کاملشان برسند، از آنها حمایت خواهیم کرد. **عمو کمسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس یازدهم**